

Programma Riolering en Stedelijk Water

Water vasthouden, minder afvoeren

18 september 2025

Gemeente Gorinchem: Matthijs den Dunnen en Sjoerd Vaatstra

Waterfeit Adviseurs: Harold Scheepers

Omgevingsprogramma versus GRP

- GRP was wettelijk verplicht conform Wet Milieubeheer
- Verplichting vervallen onder Omgevingswet
- Omgevingsprogramma facultatief en alleen zelfbindend
- Zorgplichten voor afval-, hemel- en grondwater => Omgevingswet gemeentelijke taken voor de fysieke leefomgeving
- College bevoegd om Omgevingsprogramma vast te stellen
- Gemeenteraad bevoegd om de rioolheffing vast te stellen
- Regels in Omgevingsplan (veel regels afkomstig uit bruidsschat)

Doelen en beleid

Omgevingsvisie 2023

Doelen en beleid

Klimaatadaptatie-
strategie (LAS)

Convenant
Klimaatadaptief
bouwen

GRP 2021-2025

Omgevingswet
(taken leefomgeving)

WSRL
(waterbeheerprogramma)

waterfeit
ADVISEURS

Evaluatie GRP2021-2025

Maatregel/Onderzoek	Status	Opmerkingen
Jaarlijks 1 kilometer riolering vervangen	deels	Achterstand door capaciteitsgebrek
Convenant klimaatadaptief bouwen uitgangspunt bij nieuwbouw	ja	
Eisen klimaatbestendig bouwen in PVE	ja	
Renoveren van 5 rioolgemalen	ja	
Renoveren gemalen in 5 bergbezinkbassins	ja	
Maatregelen klimaatadaptatie € 200.000/jr	deels	
Maatregelen in Benedenstad tegen wateroverlast (van €200.000)	nee	Te onderzoeken in planperiode
Duiker Merwedekanaal inspecteren	ja	Duiker blijkt in prima staat
Waterstand monitoren bij duiker Merwedekanaal	nee	Op te nemen in nieuwe planperiode
Jaarlijks ca 21 km vrijvervalriool reinigen	deels	Budget niet meer toereikend
Jaarlijks ca 10,5 km vrijvervalriool inspecteren	ja	Budget niet meer toereikend
Gemetselde riool Molenstraat-Oude Lombardstraat inspecteren	deels	Alleen putinspectie uitgevoerd
Jaarlijks reinigen persleidingen Corbion-Papland en Papland-RWZI	nee	Projectmatige reiniging benodigd door grote vervuiling
Alle kolken en lijngoten 1x per jaar reinigen	ja	Budget niet meer toereikend
Kolken met veel bladval (330 stuks) 2x per jaar reinigen	ja	Budget niet meer toereikend
Jaarlijks 10 km drainage reinigen	deels	Budget niet meer toereikend
Jaarlijks voor € 75.000 kleine reparaties riolering	ja	Budget niet meer toereikend
Jaarlijks voor € 25.000 duikers reinigen en inspecteren	deels	Alleen naar aanleiding van meldingen
Jaarlijks € 187.000 voor onderhoud gemalen inclusief energiekosten	ja	Budget niet meer toereikend
Jaarlijks zelf operationeel programma opstellen	ja	
Jaarlijks met omgevingsdienst planning opstellen	nee	Betere afstemming benodigd
Verdiepen van de stresstest	ja	
Opstellen klimaatstrategie	ja	
Bewoners activeren om te vergroenen via Operatie Steenbreek	ja	
Onderzoek bij vermoeden foutaansluitingen	nee	Geen directe noodzaak ervaren
Vervangen meetapparatuur 15 peilbuizen grondwater	ja	Grondwatermeetnet sinds 2024 operationeel
Globaal monitoren grondwaterstand	ja	
Functioneren bergbezinkbassins monitoren	ja	Achterstand door capaciteitsgebrek

- Weinig wateroverlast bij regen
- Wel grondwateroverlast
- Rioolheffing gedaald conform variant 1 van het GRP2021
- Heffing niet geïndexeerd sinds 2021 conform raadsbesluit.
- Heffing 2025 is laagste van omliggende gemeenten en lager dan landelijk gemiddeld

Doelen

Doelen op basis van Omgevingsvisie:

- Gezonde inwoners
- Groene stad
- Gezonde groei binnen de grenzen

1. Gezonde inwoners ⇔ Gemeentelijke taken voor afvalwater en grondwater
2. Groene stad ⇔ Gemeentelijke taak voor hemelwater + Klimaatadaptatie
3. Gezonde groei ⇔ Omgang met taken bij in-/uitbreidingen

Wijzigingen in beleid

- Meer inzet op vergroenen en afkoppelen (klimaatadaptief inrichten)
- Voorkeursvolgorde hemelwater: vasthouden – bergen - afvoeren
- Overgang naar nieuwe normbuien (composiet) om in 2050 klimaatadaptief ingericht te zijn ten aanzien van ernstige hinder (hinder acceptabel)
- Streefbeeld 2050 voorkomen van schade bij T=100 (klimaatadaptief inrichten)
- Regels opstellen voor ruimtelijke ontwikkelingen op basis van convenant en landelijke klimaatmaatlat
- Onderzoek naar foutaansluitingen
- Aanleg drainage bij rioolvervanging

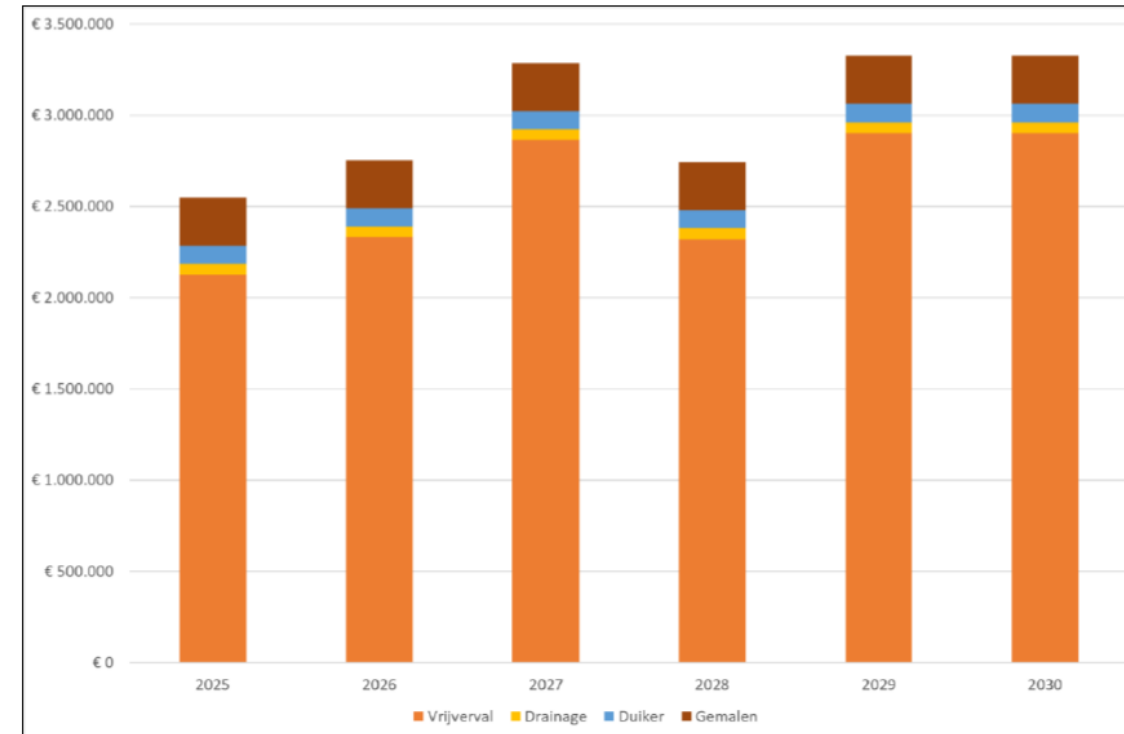
Middelen

Investerings:

- € 15,5 miljoen in planperiode 2026-2030
- Aansluiten bij verhoogde inspanning wegbeheer
- 15% extra budget voor maatregelen klimaatadaptatie
- Eenheidsprijzen 45% gestegen ten opzichte van GRP2021

Exploitatie:

- Extra budget benodigd voor aantal maatregelen en indexatie
- Salariskosten, overhead en perceptiekosten conform begroting
- Stijging van € 1,4 naar € 1,6 miljoen (14%)

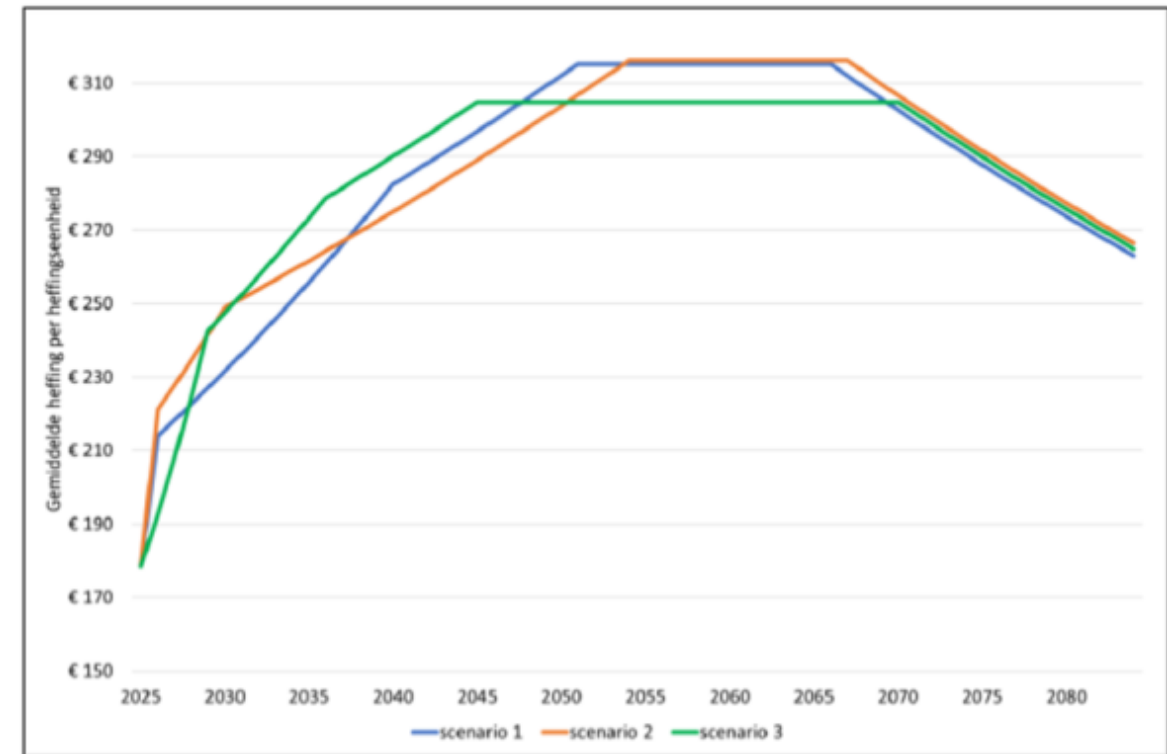

Benodigde rioolheffing

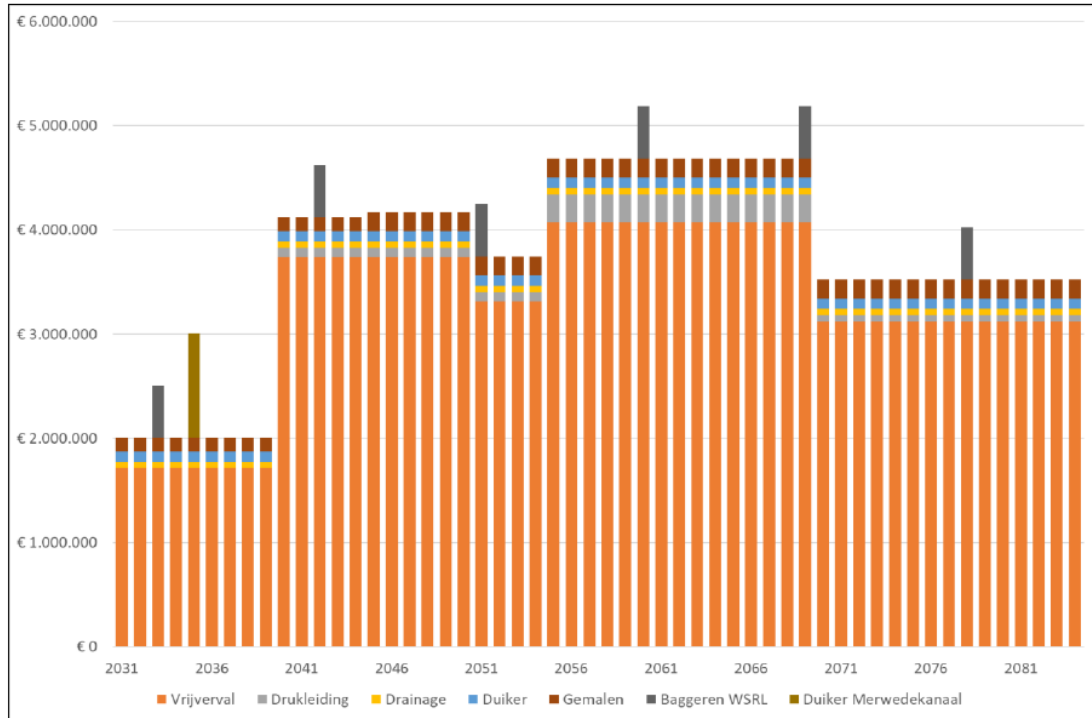
Drie scenario's (exclusief indexatie):

1. Voorziening benutten tot 0:
 - Stijging 2026 20%
 - Daarna 2% per jaar
2. Voorziening benutten tot € 1 miljoen:
 - Stijging 2026 24%
 - Daarna 3% per jaar
3. Voorziening benutten tot 0, gespreide stijging:
 - Stijging 2026 tot en met 2029 8% per jaar.
 - Daarna 2% per jaar

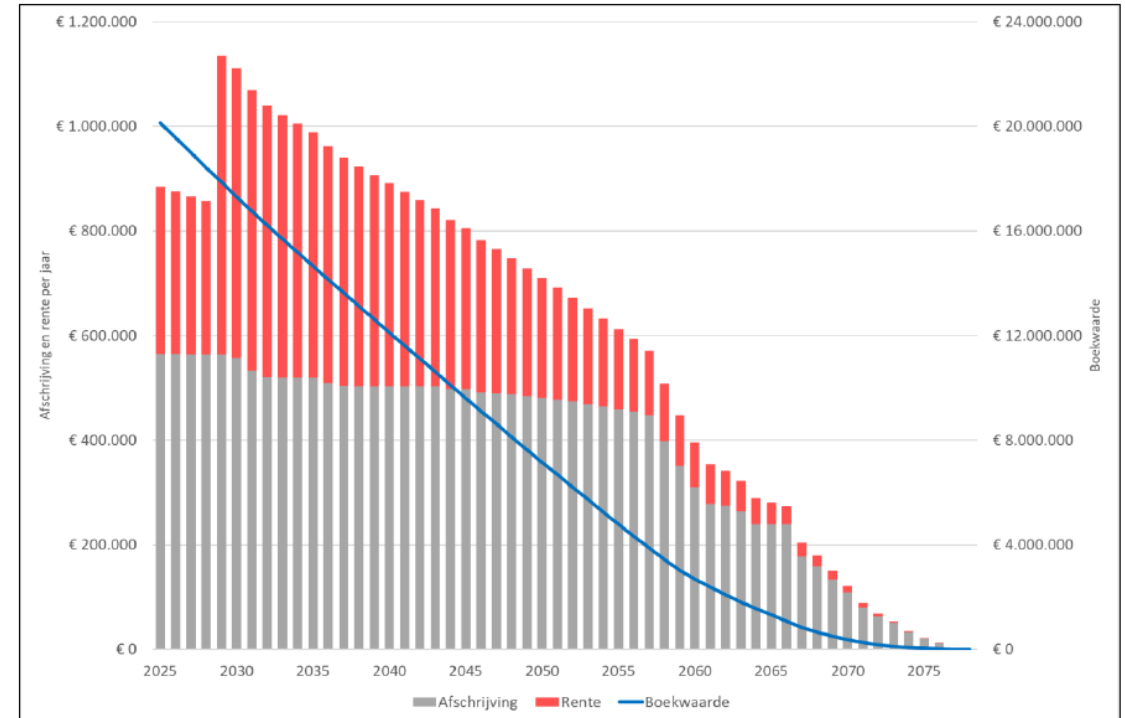
NB We gaan uit van een jaarlijkse indexatie, tenzij in de uitvoering blijkt dat dit niet nodig is.

Investerings en kapitaallasten

Afbeelding 5-2: Investerings lange termijn (na 2030)

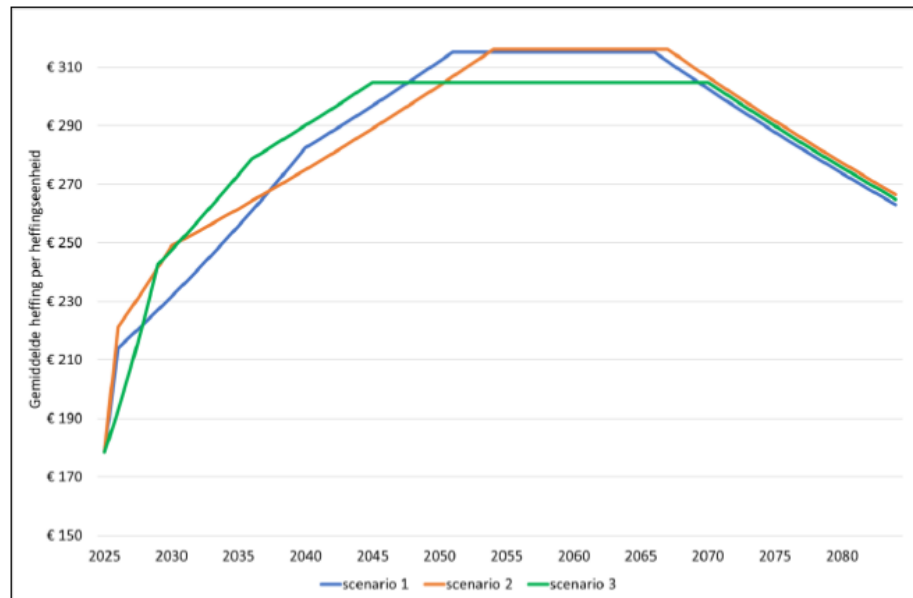

Afbeelding 5-3: Kapitaallasten investeringen die tot en met 2024 zijn uitgevoerd

Benodigde rioolheffing

Heffing Gorinchem in 2026 (scenario 1):

- 25% lager dan gemiddelde buurgemeenten 2025
- Circa 2% lager dan landelijk gemiddelde 2025
- Circa 4% lagere totale woonlasten dan landelijk gemiddeld 2025.

Jaar	Scenario 1		Scenario 2		Scenario 3	
	éénpers	meerpers	éénpers	meerpers	éénpers	meerpers
2025	161,00	201,00	161,00	201,00	161,00	201,00
2026	193,20	241,20	199,60	249,20	173,90	217,10
2027	197,10	246,00	205,60	256,70	187,80	234,50
2028	201,00	250,90	211,80	264,40	202,80	253,30
2029	205,00	255,90	218,20	272,30	219,00	273,60
2030	209,10	261,00	224,70	280,50	223,40	279,10

Tabel 5-6: Rioolheffing meerpersoonshuishouden buurgemeenten in 2025

Gemeente	2025	Opmerking
Molenlanden	€ 257	Berekend met 110 m ³ waterverbruik (2,5 personen)
Hardinxveld-Giessendam	€ 221	
West-Betuwe	€ 491	
Zaltbommel	€ 373	
Altena	€ 267	
Gemiddeld	€ 322	
Gorinchem	€ 201	
Landelijk gemiddeld (Coelo)	€ 246	